

EHON NIEUWS

SOP tweedaagse 2013

Op 6 en 7 juni werd de jaarlijkse tweedaagse bijeenkomst van de EHON studiegroep onderwijskundige professionalisering (SOP) gehouden in Maastricht. Zo'n 45 SOPpers namen deel. De organisatoren van de Universiteit Maastricht hadden gezorgd voor een afwisselend programma op een prachtige lokatie, en voor stralend zomerweer.

Zet 45 docententrainers twee dagen bij elkaar en wat krijg je dan? Juist. Actieve werkvormen, zeer levendige discussies en een breed scala aan onderwerpen variërend van zeer praktische workshops tot onderwijskundig onderzoek.

Om met dat laatste te beginnen: Cathérine de Rijdt (UM) confronteerde de aanwezigen met de mededeling dat onderzoeken naar "transfer of learning" uitwijzen dat slechts 10% van wat in trainingen geleerd wordt z'n weg vindt naar toepassing in de praktijk. Zelfs al kunnen we die 10% met een korrel zout nemen, dan nog blijft het een verontrustend gegeven dat aantoont hoe belangrijk het is om aandacht te besteden aan factoren die deze transfer bevorderen.

Catherine heeft samen met een paar mede-auteurs een literatuuronderzoek gedaan (De Rijdt et al, *Influencing variables and moderators of transfer of learning to the workplace within the area of staff development in higher education: Research review*, in: *Educational Research Review* 8 (2013), 48-74) naar wat deze factoren dan zouden kunnen zijn. Een paar opvallende zaken: ultrakorte interventies (trainingen van minder dan twee dagen totaal) lijken weinig effect te sorteren. Een "appreciative approach", dwz een focus op wat iemand al goed doet, heeft een positief effect op transfer.

In een andere sessie presenteerde Katharina Kremens (Radboud Universiteit) haar onderzoek naar de relatie tussen 'self-efficacy', doceerstijl en zelfreflectie bij docenten. Het idee was dat er een positieve correlatie verwacht kan worden tussen bv. het hanteren van een student-gerichte doceerstijl en de mate van zelfreflectie. De voorlopige uitkomsten van het onderzoek laten de verwachte verbanden echter niet zien, en dat leidde weer tot een interessante discussie over mogelijke oorzaken.

Het thema van de tweedaagse was "Energizers", en dat was zeker het effect van de workshop van Geertje Wijnen (WUR) en Anneke Zanting (Ikazia Ziekenhuizen) rond het ontdekken van je "flirtende ik" die je te hulp kan schieten in situaties waar je van je apropos bent. Een beetje je fantasie gebruiken, even uit je gewone rol stappen, levert de nodige hilariteit en energie, én een nuttige uitbreiding van je handelingsrepertoire als trainer.

Een andere energizer kwam van Marta Witkowska (EUR). Zij leidde haar sessie in met een korte oefening waar iedereen zich moest opstellen in volgorde van hoeveel je had gezegd in de plenaire sessies tot dan toe. Dit leverde niet alleen energie op, maar ook de nodige zelfreflectie.

Onder leiding van Riekje de Jong (UU) en Marta Witkowska werd er gediscussieerd over de SKO (Senior Kwalificatie Onderwijs). Zoals Riekje in haar inleiding opmerkte: in tegenstelling tot de Basis Kwalificatie Onderwijs bestaat er wat betreft de SKO nog lang geen consensus over wat het profiel zou moeten zijn, hoe een traject er uit zou moeten zien, en zelfs niet over of het überhaupt wenselijk is om een dergelijke kwalificatie voor individuele docenten in te voeren. Ondertussen zijn vrijwel alle universiteiten bezig met het op poten zetten van een SKO traject.

Enkele punten uit de discussie: hoe onderscheid je de SKO van onderwijskundig leiderschapstrajecten? Zou het niet beter zijn om te stimuleren dat bijvoorbeeld secties zich op systematische wijze met onderwijsverbetering en – vernieuwing bezighouden, in plaats van je te concentreren op individuele kwalificaties? Is het een idee om te werken met een model van permanente educatie, waar docenten jaarlijks punten moeten halen om hun BKO en SKO te halen en op peil te houden?

Naast de plenaire sessies, was er ruimte voor kleinschaliger parallelle sessies.

Jeannette Hommes, onze gastvrouw deze twee dagen, verzorgde een workshop over probleemgestuurd onderwijs (PGO): de case van Maastricht.

Universiteit Maastricht heeft het grote voordeel dat ze vanaf de oprichting in 1974 in opdracht van het Ministerie van Onderwijs met actieve leervormen heeft moeten werken. Alle faculteiten werken met PGO. Het leren van studenten vindt plaats in onderwijsgroepen van ongeveer 15 studenten waarin de 3 C's + S centraal staan: Constructive, Cooperative, Contextual and self regulated. Uiteraard worden docenten getraind en ondersteund in hun rol als ontwerper van een stimulerende leeromgeving en als tutor. In de workshop konden deelnemers ervaren hoe deze onderwijsvorm eruit ziet.

Daan Romein (RUG) verzorgde de Workshop intercultural perspectives in teaching and learning.

In de workshop werd een beeld gegeven van de unieke samenwerking tussen de universiteiten van Gent, Goettingen, Groningen en Uppsala (het U4 project). Binnen het project, dat sinds 2008 bestaat, wordt tweemaal per jaar een workshop gegeven aan coördinatoren van internationale programma's van de partneruniversiteiten. De 2,5 daagse workshop besteedt aandacht aan het doceren aan groepen met internationale studenten, de organisatie van het onderwijs eromheen en mogelijke samenwerking middels het project. Tijdens de workshop is het programma besproken en is met name ingezoomd op het stuk over lesgeven aan internationale studenten. De deelnemers van de workshop tijdens de SOP werd nadien gevraagd hoe er binnen hun universiteiten ondersteuning werd geboden aan docenten op dit gebied. Daan Romein heeft tijdens de workshop aangegeven een toolbox beschikbaar te kunnen stellen voor trainers, die een training willen verzorgen aan docenten over dit onderwerp. In de toolbox is materiaal beschikbaar gesteld om een dergelijke training

te ontwerpen. Naar aanleiding van de presentatie, discussies en uitwisseling hebben de deelnemers aangegeven meer aandacht aan het onderwerp te willen besteden en een beter beeld te hebben hoe dat aan te pakken.

Thema van de workshop van Herma Roebertsen (UM) was het opzetten van een wetenschappelijke schrijflijn in de Bachelorfase. De workshop was een interessante uitwisseling van ervaringen van 4 mensen die allemaal bezig zijn met wetenschappelijk schrijven. Nuttig om ervaringen uit te wisselen en informatie en materiaal, een echte "werk winkel" waar iedereen met een volle tas aan ideeën uit kwam.

Margje van de Wiel (UM) en Riekje de Jong (UU) zetten de deelnemers aan hun workshop over het beoordelen van BKO portfolio's aan het werk: in tweetallen formuleerden ze specifieke beoordelingscriteria in de vorm van een rubric voor de competentie "onderwijs ontwerpen" of "toetsen". Dit leverde veel verschillende invalshoeken op en een discussie over opzet van en eisen aan portfolio's, en hoe deze te communiceren. Wat docenten bijvoorbeeld erg nuttig vinden is als er voorbeeldportfolio's beschikbaar zijn, inclusief de bijbehorende beoordeling.

De workshop "Het gebruik van E-merge materiaal in een BKO-module over toetsing" door Erna Kotkamp (TUD) begon met een algemene discussie over het gebruik van online materiaal in een BKO cursus en het concept van de flipped classroom. Een interessante discussie ontstond over of docenten wel of niet voorbereidende opdrachten maken en vooral hoe je hier als trainer mee omgaat als docenten dit niet doen. Daarna werd het open en vrij herbruikbare (onder een Creative Commons licentie) online materiaal getoond over (digitaal) toetsen dat vanuit het E-merge project ism een SURF project ontwikkeld is. Dit materiaal, ontwikkeld door UU, TUD, HHS, HHL en LU, is in thema's gebundeld in zogenaamde leerarrangementen op wikiwijs.nl (zoek binnen HO/WO naar toetsen, met als

vorm leerarrangement). Tijdens de workshop bleek de behoefte aan dergelijk herbruikbaar materiaal groot te zijn en was men ook zeer geïnteresseerd in de verdere ontwikkeling hiervan, helemaal als ook materiaal ontwikkeld wordt over andere relevante onderwerpen. Hier zal in de nabije toekomst zeker nader naar gekeken worden.

In de workshop van Evelyn van de Veen (*evandeven*) werd geoefend met het vertellen van anekdotes om cursisten te motiveren voor een trainingsonderdeel. Want terwijl het voor de trainer meestal wel duidelijk is wat het nut is van een theorie of methode, is dat voor deelnemers vaak niet evident.

Met behulp van een aantal concrete tips voor het kiezen van een voorval en het structureren van het verhaal, werden krachtige anekdotes verteld over uiteenlopende onderwerpen zoals het begeleiden van een scriptie ("eigenlijk schreef de begeleider de scriptie in plaats van de student"), het beoordelen van onderzoeksvoorstellen ("omdat ik weinig wist van beoordelen, legde ik me neer bij beslissingen waar ik het eigenlijk niet mee eens was"), en het risico van externe prikkels als motivatie-instrument ("toen mijn dochter ontdekte dat er fiches te verdienen waren bij haar favoriete bordspel, was de lol in het spel zelf helemaal verdwenen").

Confronterend is het als je géén anekdote kunt vinden voor een onderwerp: wat zegt dat over het nut van dat onderwerp?

De tweedaagse werd passend afgesloten onder de luifel van het mensa-terras. Veel uitgewisseld, veel inspiratie opgedaan, in een aangename sfeer. Ja, zelfs de woorden "warm bad" vielen. Met heel veel dank aan het organisatiecomité van de Universiteit Maastricht voor hun harde werk en gastvrijheid.

Conferentieverlag Onderwijs Research Dagen 2013

De stand van zaken van het Onderzoek naar Hoger Onderwijs

Roeland van der Rijst, Miranda de Hei & Ellen Sjoer

Dit jaar werden de Onderwijs Research Dagen (ORD) gehouden in Brussel met als overkoepelend thema 'Over Waarden'. De ORD wordt jaarlijks georganiseerd onder auspiciën van de Nederlandse Vereniging voor Onderwijs Research (VOR) en het Vlaams Forum voor Onderwijsonderzoek (VFO). Diverse keynote sprekers gaven hun visie op de courante onderwerpen in onderwijsonderzoek in Nederland en Vlaanderen. Daarnaast kwamen, in een grote diversiteit aan presentaties, verschillende onderwerpen aan bod tijdens de parallelsessies. Binnen het thema Hoger Onderwijs werden drie symposia georganiseerd, 14 individuele papers gepresenteerd en nog enkele rondetafel-discussies, panelgesprekken en posters. In dit conferentieverlag zullen we een korte beschrijving geven van enkele sessies over hoger onderwijs. Hierbij zullen we ingaan op drie overkoepelende thema's die aan bod kwamen in de hoger onderwijs sessies tijdens de drie dagen aan de Vrije Universiteit van Brussel.

Transities naar hoger onderwijs

Dit jaar was er een substantieel aantal hoger onderwijs sessies waarin papers gepresenteerd werden over diverse facetten van transities die studenten door maken naar en in het hoger onderwijs. Zowel de leerpatronen van studenten tijdens de transities werden beschreven als studieloopbaanprocessen om studenten bij te staan bij het maken van de juiste keuzes.

In het symposium van Vincent Donche (Universiteit van Antwerpen) stonden de leerpatronen centraal tijdens transities in de studieloopbaan. Variabelen die in de studies centraal stonden waren onder andere opvattingen over leren, verwerkingsstrategieën en regulatiestrategieën. In de papers werd ingegaan op de vraag naar de ontwikkeling van deze kenmerken zowel voor, tijdens als na de transities aan de hand van longitudinale onderzoeksgegevens. Liesje Coertjens (Universiteit Van Antwerpen) en collega's bestudeerde de overgang van voortgezet naar hoger onderwijs in Vlaanderen. Hierbij bestudeerde ze

met behulp van vragenlijsten de verwerkingsstrategieën en de regulatiestrategieën van studenten voor tijdens en na de transitie. In totaal werden 250 studenten longitudinaal gevolgd met vijf meetmomenten. De resultaten lieten zien dat de groei van de verwerkings- en regulatiestrategieën meer toenam tijdens de transitie dan voor of na de transitie. Er gebeurt iets bijzonders in de zelfrapportage van de studenten over hun leerstrategieën tijdens de transitie van VO naar HO. Nader onderzoek zal gericht moeten zijn op wat hier precies aan de hand is om te achterhalen of deze groei komt door veranderende opvattingen van de studenten, of dat de context van school en universiteit hierbij een rol spelen. De discussiant Koen Lombaerts (Vrije Universiteit Brussel) besprak de papers en benadrukte nogmaals de noodzaak van onderzoek naar dergelijke transitieprocessen om studenten goed te kunnen begeleiden in hun studiekeuze, maar ook om de studievoortgang van studenten in het hoger onderwijs te verbeteren.

De studie van Katriene Mittendorff (Technische Universiteit Eindhoven) en collega's richtte zich op de kwaliteit van reflectieprocessen van studenten tijdens studieloopbaanprogramma's. Bij vijf opleidingen werd met behulp van interviews, documentanalyse en studentproducten de wijze van reflecteren onderzocht. De resultaten lieten zien dat er vaak geen sprake van een volledige reflectiecyclus is. Daarnaast blijkt dat de kwaliteit van de loopbaandialoog een invloed heeft op de kwaliteit van de reflectie. Meer vraaggerichte aanpak kan helpen om de begeleidingservaring te verdiepen. Professionalisering van docenten en studieloopbaanbegeleiders, onder andere op het gebied van gesprekstechnieken, is gewenst om de diepere lagen van motivatie en bewustwording te bereiken bij studenten.

Leren in het hoger onderwijs

Zoals ieder jaar gingen veel presentaties over het leren van studenten en het leren van docenten in het hoger onderwijs. Docentprofessionalisering is een thema dat blijvend aandacht verdient. Gelijksortige onderwerpen waren te herkennen in sessies binnen het thema 'Leraar en leraarsgedrag'. Het leren van studenten is eveneens een onderwerp welke jaarlijks aandacht krijgt in de hoger onderwijs sessies. We zullen hier slechts een beperkte selectie kunnen bespreken van de symposia en papers over deze onderwerpen.

Renske de Kleijn (Universiteit Utrecht) en collega's presenteerde een paper over 'Contingente scriptiebegeleiding: diagnose en support'. Door middel van drie groepsinterviews en individuele interviews met vijf expertbegeleiders werd de begeleiding van masterthesisstudenten onderzocht, waarbij vijf studenttypen werden onderscheiden met elk een andere begeleidingsbehoefte. In deze begeleiding werd de ondersteuning die geboden werd onderscheiden in de mate van sturing, activering en expliciteren van intenties en observaties. In de gesprekken lag erg de nadruk op de vier negatieve studenttypen, het vijfde type was positief: een gemotiveerde hardwerkende student. Daardoor is het positieve studenttype niet verder uitgesplitst. De essentie van contingente scriptiebegeleiding is vermoedelijk de relatie tussen diagnose en geboden ondersteuning.

In de presentatie van Emmeline Byl en Katrien Struyven

(Vrije Universiteit Brussel) werd onderzoek gerapporteerd naar het fenomeen van *massastuderen*; studenten die in grote groepen in openbare leerruimtes studeren. Uit dit onderzoek onder bijna 3000 studenten door middel van een online vragenlijst en 14 diepte-interviews kwam naar voren dat achtergrondkenmerken als geslacht, onderwijsinstelling, faculteit en afstand tot zo'n leerruimte de keuze van studenten voor massastuderen bepaalt. Het bleek dat 30% van de studenten deelneemt aan dit fenomeen. Het grootste deel van de studenten leert daar individueel aan een ander vak dan de hem of haar omringende studenten, echter 12% van deze 30% doet dit om samen met anderen te leren aan hetzelfde vak. De meest genoemde motieven betroffen optimaal studeren en sociale controle.

In een symposium over *Leren van docenten en middenmanagers in het hoger onderwijs* georganiseerd door Roeland van der Rijst (Universiteit Leiden) stonden de verschillende rollen van medewerkers in het hoger onderwijs centraal. Het combineren van verschillende rollen door medewerkers in verschillende werkcontexten zorgt voor ingewikkelde en soms conflicterende rolrelaties, waarin de bijbehorende identiteiten met elkaar lijken te strijden. In dit symposium werden studies gepresenteerd naar verschillende rollencombinaties die voorkomen in hoger onderwijs. Zo liet Thea van Lankveld (Vrije Universiteit Amsterdam) en collega's zien in een kwalitatieve studie naar de identiteit van academici in de medische context dat de primaire identiteiten van deze academici vooral gericht waren op onderzoek en patiëntenzorg. Een identiteit als docent wordt hierdoor nauwelijks mogelijk gemaakt in deze context. Monica van Winkel (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) en collega's lieten in hun presentatie zien dat veel docent-onderzoekers in hogescholen de rol vervullen van 'early innovators'. Zij bouwen mee aan de interne onderzoekscapaciteit. Hoewel de bekrachtiging vanuit studenten overwegend positief is, lijkt de bekrachtiging vanuit de professionele onderwijsomgeving soms dubbelzinnig. Met behulp van interviews werden door de docenten gepercipiëerde spanningen in kaart gebracht en gecategoriseerd. Spanningen lijken te ontstaan door discrepantie tussen persoonlijke identiteit en onderzoeksrollen in de context van een onderwijsinstelling. De discussiant Gertjan Schuiling (Thierry & Schuiling) gaf aan dat er een gevaar schuilt in studies waarbij de onderzoeker zelf een onderdeel is van de populatie. Het voelen van een bepaalde verbondenheid met de onderzoeksgroep is goed, maar onderzoek vergt ook een zekere distantie.

Miranda de Hei (Haagse Hogeschool) en collega's bestuderen samenwerkend leren op Pabo's. Ze onderzoeken op welke wijze samenwerkend-leren-opdrachten op Pabo's worden ontworpen, hoe ze zijn uitgevoerd worden en in hoeverre de beoogde leeropbrengsten worden behaald. Deze presentatie was een onderdeel van een symposium over *samen leren en samenwerken van docenten* van Wilfried Admiraal (Universiteit Leiden) georganiseerd door de divisie Lerarenopleiding en Leraarsgedrag. Tijdens de presentatie werden de resultaten van twee Pabo's gepresenteerd. Bij één van de Pabo's was de conclusie dat het geplande curriculum afweek van het geïmplementeerde en ervaren curriculum, omdat de ontwerpcomponenten niet op elkaar waren afgestemd. Docenten verwachtten dat de interactie zou leiden tot kennisconstructie, maar

studenten beschouwden samenwerken aan de opdracht als 'facultatief'. De opdracht was geen onderdeel van het assessment en de begeleiding van de docent was niet gericht op de kwaliteit van het samenwerken, maar op het geven van feedback op het eindproduct. Bij de tweede Pabo bleken ontwerpcomponenten beter op elkaar afgestemd. Studenten waren significant positiever over de leeropbrengsten dan zij voor de cursus waren.

Talentontwikkeling in het hoger onderwijs

Gedurende de laatste jaren is het ontwikkelen van talent in excellentie onderwijs, zoals honours trajecten en university colleges, onder de aandacht gekomen van onderwijsonderzoekers in Nederland. Een grote diversiteit aan onderwerpen wordt daarbij bestudeerd, zoals studentkenmerken, doceerstrategieën en curriculumvernieuwingen. Net als tijdens de ORD vorig jaar stonden ook dit jaar in enkele papers talentontwikkeling centraal. We beschrijven hier enkele papers die dit jaar werden gepresenteerd binnen dit thema.

In de presentatie van Simone van der Donk (Saxion Hogeschool) en collega's werd onderzoek gepresenteerd over succesvolle ontwikkeling en implementatie van honors programma's. Saxion heeft geld beschikbaar gesteld om honors programma's te ontwikkelen. Deze programma's leken in eerste instantie sterk verschillend te worden. Vandaar dat de vraag opkwam wat gemeenschappelijke kenmerken waren voor deze programma's en wat de programma's opleveren. Via interviews met docenten en studenten werden scans van de programma's gemaakt om zo de relevante variabelen in beeld te brengen op basis van curriculaire spinnenwebben van Van den Akker. Docenten (n=29) en studenten (n=105) werden geïnterviewd. De resultaten van deze interviewstudie laten zien dat er een hoge waardering is van de studenten voor de programma's. De focus van de programma's is in de ogen van studenten niet heel verschillend terwijl elk programma toch een eigen nadruk legt, bijvoorbeeld gericht op de beroepspraktijk, academisch denken of persoonlijke ontwikkeling. Studenten geven aan dat hun 'ideale' programma vooral een vast aanbod heeft met vrije invulling door de studenten. Terwijl de theorie aangeeft dat excellentie onderwijs gericht zou moeten zijn op het stimuleren van studentkenmerken zoals motivatie, leergierigheid en onderzoekende houding, wijkt de praktijk in deze programma's af. Het stimuleren van creativiteit staat vaak centraal. Docenten geven aan dat ze vooral ruimte willen geven aan studenten om hun eigen keuzes te maken, terwijl wetenschappelijk denken veel minder vaak benoemd wordt als belangrijk onderdeel van de cursus. Het verschilt sterk per programma in deze hogeschool of nadruk gelegd wordt op kenmerken van de 'reflective professional'.

Inge Wijkamp en Wolter Paans (Hanze Hogeschool) rapporteerde een focus-groep onderzoek onder vier professies naar het profiel van de excellente professional. Om studenten in het hbo op te kunnen leiden tot excellente professionals is het nodig om een beeld te krijgen wat de karakteristieken zijn van excellente beroepsbeoefenaars. De literatuur over excellente professionals laat zien dat professioneel excelleren niet gelijk is aan academisch excelleren. Daarom is kennis over excellente professionals nodig. Wijkamp en Paans presenteerden een studie naar

de karakteristieken van excellente professionals in vier verschillende werkvelden, namelijk ICT, Paramedisch, International Business en Sport. Met behulp van focus-groepdiscussies (n=12) gaven professionals hun mening over wat de kenmerken zijn van excelleren in hun werkveld. Dit leverde domeinspecifieke competentieprofielen op. Deze competentieprofielen werden voorgelegd aan disciplinaire Delphi-panelen. De consensus in de Delphi-panel resulteerde in gevalideerde competentieprofielen. Uit een vergelijking van deze profielen blijkt dat er zowel generieke competenties te herkennen zijn, die voor alle professies even waardevol lijken te zijn, als domeinspecifieke kenmerken. Zo komen de kenmerken zelfreflectie, kritisch zijn, besef van de eigen grenzen en de vaardigheid om andere in te schakelen in alle vier de competentiebeschrijvingen terug. Andere kenmerken, zoals resultaatgerichtheid (International business) en evidence-based onderbouwen (paramedische sector) kwamen slechts terug in enkele beschrijvingen. Een vraag voor vervolgonderzoek is of het lukt het om een generiek beroepsprofiel te creëren. Het begrip professionele excellentie is een complex begrip en daarnaast is de professionele context ook complex situatie.

De Divisie Hoger Onderwijs heeft ook rondetafelsessies georganiseerd. Christel Verberg en Debbie Jaarsma (Universiteit van Amsterdam) leidden een discussie over de ontwikkeling van een leergemeenschap van docenten in het medisch onderwijs. Het medisch onderwijs is een aparte tak van sport in het hoger onderwijs. De meeste docenten zijn op de eerste plaats arts en onderzoeker; het geven van onderwijs krijgt beduidend minder aandacht, en waardering. Om dat te verbeteren zijn er binnen het AMC, analoog aan 'principal investigators', tien 'principal educators' aangesteld. Zij doen onderwijskundig onderzoek en hebben tot taak om met elkaar in een leergemeenschap een brug te slaan tussen dat onderzoek, de klinische praktijk en het medisch onderwijs. Verberg en Jaarsma wil inzicht krijgen hoe deze leergemeenschap zich over een periode van drie jaar ontwikkelt. De discussie ging over welke instrumenten bruikbaar zijn om drie kernelementen: groepsidentiteit, gedeeld domein en gezamenlijk interactie repertoire te meten.

Volgend jaar zullen de Onderwijs Research Dagen georganiseerd worden aan de Universiteit Groningen.

Verantwoording: Dit verslag kon alleen tot stand komen met de bereidwillige medewerking van Didi Griffioen (Hogeschool van Amsterdam).

Personalia

Roeland van der Rijst is universitair docent verbonden aan de Universiteit Leiden, ICLON, afdeling hoger onderwijs. Ellen Sjoer is lector Duurzame Talentontwikkeling aan de Haagse Hogeschool. Miranda de Hei is docent bij de Pabo van de Haagse Hogeschool en onderzoeker bij het lectoraat Duurzame Talentontwikkeling van de Haagse Hogeschool.